

גליון חודשי בעניני שמירת הלשון ומידות בין אדם לחבירו מדרביים ששלום

עלון מס' 204 | סיון תשפ"ב
♦ מעלת האחדות ♦

יו"ל לעידוד משתתפי 'סמא דחיי' בהיכלי הישיבות והכוללים

שאלה אקטואלית מהנלמד בחודש זה בלימוד היומי בספר חפץ חיים

שאלת שלום

תשובות ניתן לענות ב:

טלמסר: 02-5379111 | שולחה 5<1 | פקס: 02-6506107 | דוא"ל: m025379111@gmail.com

הנוסח במכתב שקיבלתי מידידי חיים, העלה חיוך לא קטן שכמעט התפרץ לכדי צחוק. הוא ביקש שאעביר את זה לרב נתנאל שמתגורר בסמיכות אליי ואשר משמש כר"מ בסדר עיון בישיבת 'תורת ה', שבה לומד בנו של חיים. הוא מסר לי את המכתב פתוח וגם תוך כדי שיבח מאוד בפניי את הרב נתנאל ואת כל צוות הישיבה. משכך, הבנתי שאני יכול להציץ בו, והתחלתי לקרוא. היה כתוב שם בערך כך: "אני לכתוב לך, שאני מודא מאד ומאריך את ההשקאה שלך, שטמסור שיעורים בהסברים נפלע"..." עוד הרבה טעויות כתיב וניסוח היו שם. למעשה, אם אעביר את המכתב לרב נתנאל כמו שהוא, חיים דגן יתבזה מאוד בעיניו, ולמעול בשליחותי ולא למסור - גם זה לא בא בחשבון.

איך אפשר למלא את השליחות ומאיך גיסא לשמור על כבודו של חיים שלא ייפגע?

תשובות נכונות עם מקורות שיגיעו למערכת עד ר"ח תמוז יכנסו להגרלה על ש"ס בלכתך בדרך

דבר השלום

היקום

כולו עוצר את נשימתו. הרגע המיוחל הגיע! לא שנה ולא שנתיים מצפים כולם בכיליון עיניים לרגע הזה בדיוק, והנה זה בא! "בא חשוק ונחשק לחושק וחשוק" (לשון האור החיים הקדוש בפרשת יתרו). יום השישי בה"א הידיעה מתקרב בצעדי ענק, והעם הנבחר עומד לקבל את התורה למרגלות הר סיני.

נתאר לעצמנו את הרגע המכונן שבו חנו ישראל נגד ההר, ונחשוב מה טומן בחובו מעמד נשגב זה... תכלית הבריאה! נציץ אפוא בספר התורה, ונראה באילו מילים בחר הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו להנציח את המעמד, במה בחר לתמצת את מה שקרה שם באותה שעה, איזו נקודה או זווית ראה כביכול הבורא ב"ה לנכון להדגיש בתורתנו הקדושה: "ויחן שם ישראל נגד ההר" - - - ורש"י מדייק ומבאר את הלשון "ויחן" - בלשון יחיד, ולא "ויחננו" בלשון רבים, כדי להדגיש בזאת דבר גדול: "כאיש אחד בלב אחד!"

אחדות! זוהי הנקודה המרכזית ביותר ברגעים הנעלים של הכנה לקבלת התורה. זהו תנאי הקודם למעשה! כאשר רצה להביע במילים ספורות את מה שהתחולל שם באותם ימים, בחר הקב"ה להבליט דווקא נקודה זו, של אחדות, ולא בכדי. כי כאשר בחר הקב"ה בישראל להיות לו "עם סגולה - אוצר חביב", חפץ היה באוצר שלם בתכלית השלמות, כראוי למלך מלכי המלכים. אם לא יהיו באחדות גמורה, הרי יהא זה אוצר פגום ח"ו, לא שלם, ואין זה מן הראוי!

ולא זו אף זו, הלא התורה הקדושה עצמותו של הקב"ה היא. וכאשר הנחילה מורשה לבני ישראל, הרי בעצם השרה שכנתו עליהם והם נעשו כביכול "מרכבה" - כיסא להשראת השכינה, ומעתה יאמר נא כל בר דעת: היתכן להושיב מלך רם ונישא על כיסא שאינו שלם?! הלא אפילו במלך בשר ודם הדבר ייחשב לחטא החמור ביותר ובלתי נסלח אם עבדיו יושיבוהו על כיסא שאינו שלם בתכלית, ובמלך מלכי המלכים על אחת כמה וכמה!

ועל כן הדבר החשוב ביותר והבולט ביותר בין שאר פעולות ההכנה לקבלת התורה הוא: אחדות בין כל ישראל! כאיש אחד בלב אחד. ו"אחד" פירושו, פירושו: א-ח-ד. בלי שום יוצא מן הכלל!

הדברים אמורים לא רק לשעתם אלא גם לדורות, כי הלא התורה הקדושה צריכה להיות בעינינו בכל יום כאילו היום ניתנה, ובפרט לעת אשר כזאת, כאשר מתכוננים בדחילו כבר שבועות ארוכים ליום הנבחר, חג השבועות, סופרים את הימים ומזככים את הנפשות בהכנות שונות וחשובות. אולם אין לשכוח את העיקר! אל נא נזניח את הדבר שהוא בעצם "תנאי קודם למעשה". נקדיש כל יום זמן מיוחד ללימוד ההלכות ולהתחזקות ב'בין אדם לחברו', כדי שלא נהיה חלילה אוצר פגום או כיסא פגום להקב"ה, ונוכל לקבל את התורה הקדושה כראוי.

כאיש אחד בלב אחד

עדיין לא מאוחר!
מצטרפים למחזור החדש שהתחיל בימים אלו ומתברכים בברכת גדולי ישראל

התקשרו עכשיו ל'סמא דחיי'
02-5379111
והצטרפו לתכנית '2 הלכות ביום'
תוכניות הלימוד נושאת פרסים והגרלות מידי חודש

משמרת השלום הארגון העולמי להפצת שמירת הלשון

החודשים חלפו, ולתדהמתנו הבחנו שלמרות עומדנו בסיום שיעור ב', אף אחד מאיתנו עדיין לא זכה להיכנס בברית האירוסין, דבר שלא היה רגיל כלל בשיבתנו. בדרך כלל כמחצית הבחורים היו עולים לשיעור ג' כשהם חתנים.

היו בחורים שהסבו את תשומת הלב לעובדה, אך ראשי הקבוצות החליטו במקביל כי אין שום קשר בין המצב לסוגיית השידוכים, ובטח גם עלינו הכריזו במרומים על זיווגנו, ועוד מעט יישמע באוהלנו קול ששון ושמחה.

כך חלפו ונקפו השבועות והחודשים ושום בשורה טובה לא נשמעה בתוכנו, עד כדי כך שבחור משיעור מתחתנו כבר חגג את אירוסיו בשעה טובה.

ואז החלטתי לעשות מעשה. ידעתי כי דרך קשה לפניי, אך הייתי נחוש בדעתי למלא את המשימה במהירות וביעילות. סיכמתי עם יעקב על זמן שיחה אישית, ובמהלכה שטחתי לפניו את הרעיון, והתחננתי כי יחוס על כולנו ויכופף את ראשו בהשפלת כבודו נוכח מקבילי - זבולון. תחילה הרגשתי כי תחנוני נופלים על אוזניים ערלות, אך לא חשבתי להרפות. שיניתי את סגנון הדברים, והחילותי לצלוק בו במילים בוטות: "איך אתה יכול לעמוד מנגד שאר חברי השיעור? אתה יכול לקחת אחריות על קבוצה כה גדולה? הזאת היא הדרך הישרה?" לאחר אינספור דיבורים הבחנתי בסדקים של ממש בחומת נפשו, ואמרתיו לו שאני כבר אדאג להזדמנות של 'סולחה'.

משם הועדתי את פניי לקודקוד השני - זבולון, ותפסתי אותו לשיחה. כאן הייתה הדרך קשה יותר, אך גם את זה צלחתי... סיכמתי איתו כי ההזדמנות לאותות 'הפסקת האש' לא תאחר מלהגיע.

ביום חמישי לפני התפילה ניגשתי אל הבחור הממונה לקריאת העולים לתורה, וביקשתי באופן חד-פעמי למלא את מקומו. הוא לא הבין מה תפס אותי, אך לא הייתה לו סיבה לסרב. בעת קריאת התורה הכרזתי בקול: "עמוד הבחור החשוב ר' יעקב ב"ר משה ברוך הלוי". משאך סיים את ברכתו האחרונה "נותן התורה", הכרזתי בקול רעש גדול: "יעעעמוד הבחור החשוב ר' זבולון ב"ר בנימין שלישי". כעת עמדו שניהם זה לצד זה. לשבחם ייאמר כי השכילו לנצל את ההזדמנות, ולמרות שהיה להם קל לשער כי משהו הולך להתרחש כאן, לא התחמקו, אלא בכוחות על-אנושיים שיתפו פעולה באופן מפתיע.

מייד אחר הקריאה הקראתי בקול: "ברוך שפטרני מענשו שלזה", וכמי שמשמש כשליחם, הכרזתי ברטט של התרגשות: "הננו מגלים דעתנו כי כל המחיצות בינינו שבורות ומבוטלות, לא שרירין ולא קיימין, ומעתה חפצים אנו בחיים של שלום, חיים של טובה". הבחורים ההמומים לא ידעו את נפשם מרוב תימהון והלם, אך עד מהרה

המשך בעמוד 4

ככל שהתקרב זמן סיום הלימודים, הלך המתח וגבר. במקום שרעיון ההתאחדות יביא לשלום ושלווה, הוא גרם את ההפך. משני הכיוונים באו האמירות "אנחנו נשארים מסוגרים בתוך שלנו בחטיבה אחת ואיננו מעוניינים בשום שינוי"

במקום שרעיון ההתאחדות יביא לשלום ושלווה, הוא גרם את ההפך. משני הכיוונים באו האמירות "אנחנו נשארים מסוגרים בתוך שלנו בחטיבה אחת ואיננו מעוניינים בשום שינוי".

פתיחת הזמן החלה בשיא המתח. ה'מגיד שיעור קידם את פנינו בשמחה, אך עד מהרה הבחין שמשהו אינו כשורה. אף ראש הישיבה נדהם לגלות כי העקשנות שברה שיאים, וכי הבחורים אינם בכיוון של איחוד כלל. הוא ניסה לשוחח איתנו ואף להביא לפנינו אישים דגולים ומפורסמים שייטיבו להסביר לנו ולאלפנו בינה בגנות המחלוקת ובמעלת השלום, אך הדבר שהיה בעוכרינו היה הערצת ראשי הקבוצות שהיו בחורים נחשבים מאוד, ושהרגשנו שאנו נלחמים בעבור כבוד שמיים ושכל מטרתנו היא התעלותנו ברוחניות ותו לא מיד.

כך לצערנו התנהל המצב במשך חודש אלול, כשהקרע בינינו הולך וגדל. עובדת היותנו יחד הביאה כמובן לחיכוכים רבים ולהתגוששות מיותרות, אך לא היה בינינו מי שיאזור אומץ להמרות את פי מביעי הדעה ונותני החלטות.

זמן החורף לא הביא בכנפיו שום בשורה של ממש. המצב הבלתי נעים הפך לטעון עד מאוד, וכל הזמן נעשו מאמצים אדירים מצד הצוות לשון הסערה, אך לא היה שום שיתוף פעולה מצידנו. וכך גם הצוות החליט להרים ידיים והפסיק מפעולתו, בהכרה כי עדיף להמתין למצב שנגיע לבד להחלטה הנכונה.

היינו בשלהי שנת הלימודים בשנה הראשונה בשיבה גדולה, כשקיבלנו הודעה מאת ראש הישיבה על שיחה לכלל תלמידי השיעור. נושא השיחה נעלם מאיתנו, ואף אחד לא ידע דבר על תוכנו ומהותו.

היינו קבוצה איכותית ביותר ברוך ה', תלמידי המחזור ברובם היו בחורים בני עלייה מוכשרים ונבונים, וסדר היום שלנו היה גדוש בתורה ותפילה ביתר שאת.

בהתאם לנוהל הישיבה, הייתה הקבוצה שלנו מפוצלת לשתיים, דהיינו שתי כיתות מקבילות. לכל קבוצה היה מגיד שיעור ואיש צוות כשלעצמו, ואף את חזרי השינה חלקנו בנפרד, כך שלא היה כמעט קשר ישיר בין שתי הקבוצות.

בקבוצה שלנו היה בחור אשר יכונה כאן בשם יעקב, שהיה מוכתר בלתי רשמי לראש הקבוצה. מדובר היה בבחור חשוב ונערץ מאוד, שדעתו הייתה נשמעת ברמה בכל עת מצוא, וכולנו נסחפנו על פי רוב אחריו - לפעמים אף בעיוורון מוחלט. הייתה מוסכמה לא מודעת שכל ההכרעות באות לפתחו ואת כל אשר יאמר - קדוש יענו לו.

אף בקבוצה השנייה היה בחור נמרץ ופעלתן שנכנה פה בשם זבולון. הוא היה ה'דעות זאגער' בכל מצב ועניין, ושאר בני החבורה נהו אחריו בכל ליבם.

כיוון שכאמור קבוצות נפרדות היינו, הוסיף דבר זה רבות להתלכדות הבחורים, ועניין הקודקודים הפך לדבר חיובי ביותר, כשכל קבוצה לעצמה קוצרת הישגים נרחבים במעלות התורה והיראה.

שיחה זו שנקראנו לה מאת ראש הישיבה, הייתה הראשונה שהייתה מיוחדת לשתי הקבוצות יחד. עד אז היו שיחות כלליות שהיו מיועדות לכלל תלמידי הישיבה, או שיחות פרטיות לכל קבוצה בנפרד. היינו מסוקרנים מאוד לדעת מה הביא את ראש הישיבה לשיחה שוברת שגרה זו.

ראש הישיבה פתח את דבריו בתשבחות ומחמאות על התאמצותנו בכל סדרי הישיבה ואף הועיד אותנו בדבריו לגדולות ונצורות, ואז הנחית עלינו את הבשורה, כי מסיבות ניהוליות שונות ומחוסר תקצוב הוא נאלץ לאחד את הקבוצות וכי בשנה הבאה נצטרך ללמוד ולשהות בכפיפה אחת כששתי הקבוצות מתמזגות לאחת. "כמובן נשתדל להעניק יחס לכל בחור בנפרד", הצהיר ראש הישיבה מפורשות, "ואף נדאג לכם בפרטות", אך כל הדיבורים האלה כבר לא נכנסו באוזנינו.

היינו בהלם מוחלט. אם לכאורה הייתה התוכנית אמורה להתקיים בלי הפרעות מיוחדות, באה עובדת ה'מלכים' הבלתי מוכתרים שבראש שתי הקבוצות וערערה את ההנחה הזאת. אחד מהם הרי בטח יצטרך לוותר על מעמדו הרם ולהכריז על 'פרישה', והדבר היווה מכשול משמעותי ביישום התוכנית.

כצפוי, יעקב וזבולון משני הצדדים הם אלו שליבו את האש מתחת לפני השטח בפיזור סיסמאות והבטחות שהדבר לא יקום ולא יהיה וכי הם יעשו כל מה שביכולתם כדי לשמר את המצב הנוכחי, אך למרות רצונם והתנגדותם העזה התברר כי צוות הישיבה נחוש בדעתו, ואף לאחר שהתלמידים שנשלחו להשתדל ניסו להבהיר כי פני הבחורים למלחמה, לא הראו אנשי הצוות שום סימן של התקפלות.

ככל שהתקרב זמן סיום הלימודים, הלך המתח וגבר.

בדרך השלום

פנינים מדוללי ומאורי הדורות זי"ע

"ויחן שם ישראל נגד הרר" (שמות יט, ב) וברש"י הק': כאיש אחד בלב אחד.

"ויחן" מלשון חן, אחדות אמיתית בין כלל ישראל - כאיש אחד בלב אחד - תושג רק כאשר כל יהודי נושא חן בעיני רעהו.

(הרה"ק רבי שמואל מסוכטשוב זצ"ל, בעל 'שם משואל')

זאת הנקודה תשוב כל צרופי הגליות אשר נצרפנו כדי לעשותנו לעם אחד בארץ בשובינו אליה במהרה, ואז תהיה מעלת האחדות יותר גדולה בנו".

הגאולה מחויבת בגלל כוח האחדות הקיימת בינינו בכוח

ומהר"ל (נצח ישראל פ"א) כתב עוד, כי בקרב בני ישראל קיים כוח אחדות שמכוחה מחויבת גאולתם בטבע, וזו לשונו: "הגלות בעצמו הוא ראיה והוכחה ברורה על הגאולה. וזה, כי אין ספק כי הגלות הוא שנוי ויציאה מן הסדר, שהשם יתברך סדר כל אומה במקומה הראוי לה, וסדר את ישראל במקום הראוי להם, שהוא ארץ ישראל. והגלות מן מקומם הוא שנוי ויציאה לגמרי. וכל הדברים כאשר הם יוצאים ממקום הטבעי, והם חוץ למקומם, אין להם עמידה במקום הבלתי טבעי להם, רק הם חוזרים למקומם הטבעי... וכן ישראל בעצמם, אם היו עומדים בגלות לעולם, שאין זה מקומם הראוי להם, כי מקומם הראוי להם לפי סדר המציאות להיותם בארץ ישראל ברשות עצמם, ולא ברשות אחר... וכמו כן הפיזור אינו דבר טבעי, וכמו שחוזר כל דבר דובר אל מקומו, כך חוזרים החלקים המפוזרים והנפרדים להיותם כלל אחד... ומאשר האומה הישראלית אומה אחת בלתי מחולקת ומופרדת יותר מכל האומות, ראוי שיהיו מקובצין יחד. ומזה נראה כי הפיזור להם בפרט אינו טבעי כלל..."

"כי עדיין יש כח אחדות בישראל בגלותו, ולא נחלקו לגמרי, ובשביל כח אחדות זה שנשאר אצלם יתאחדו עוד. שאם כבר חס ושלום לא נשאר בהם כח אחדות, כבר נתחלקו, ולא היה להם כח להיות חוזרים להתאחד. אבל עתה יתאחדו מכח אחדות שהוא נשאר אצל ישראל... ובמדרש (ב"ר פב, י) מה ראה אבינו יעקב לקבור את רחל בדרך אפרת (בראשית לה, יט), אלא צפה שהגליות עתידות לעבור שם, וקברה שם כדי שתהא מבקשת רחמים על בנייה. הדא הוא דכתיב (ר' ירמיה לא, יד-טז) 'קול ברמה נשמע נהי וגו' כה אמר ה' מנעי קולך מבכי ויש תקוה לאחריתך ושבנו בנים לגבולם', עד כאן... וזה המדרש יש לו טעם מופלג... כי רחל היא היתה עקרת הבית של יעקב, כמו שאמרו חז"ל (ב"ר פ"ע"א ס"ב) שרחל היתה עקרת הבית. וכל מי שנקרא 'בית' כולל ומאחד הכל, כמו שהבית כולל הכל ומאחד כל אשר בתוכו... ולפיכך אמר שנקברה רחל בדרך, שאם היתה נקברת רחל במערה, לא היה אצל ישראל, שהם בגלות שלהם, כח המקבץ והמאחד את ישראל בגלות שלהם. אבל נשאר בישראל כח המאחד את ישראל, רק שאינו בפועל רק בכח בלבד... והיינו שהשיב לה הקדוש ברוך הוא 'מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה', כי בזכות רחל שהיא כח המקבץ ישראל ישובו ישראל מגלותם. וזהו 'ושבו בנים לגבולם', כי יש כח מאחד את ישראל בתוך גלותם, ובשביל אותו כח המאחד ישובו ישראל מגלותם. וזה מה שרצינו לבאר".

דומה כי לא דבר ריק הוא מכך, ולא רחוקה היא האחדות מלב כולנו. הקב"ה יצר בכפיו את האדם כיצור מדיני, דהיינו ישות חברתית. כלומר, ההרגשה העצמית של האדם אינה רק עצם נוכחותו, אלא היא מורכבת בין היתר גם מזהותו החברתית אשר לה כמה רבדים וממדים.

נתבונן בממד המשפחתי הקרוב: כאשר אי מי מבני המשפחה עולה לגדולה, סביר כי בן משפחה קרוב יחוש אף הוא קורת רוח והתרוממות נפש גם כאשר אין לו שום רווח אישי מעלייתו לגדולה של קרוב משפחתו. תחושה זו היא ביטוי חזק לכך כי הרגשתו העצמית של האדם מורכבת גם מזהות חברתית, לכן כאשר כבוד המשפחה מתרומם, ולחלופין כאשר יורדת קרנה, שותפים לתחושות בני המשפחה מכוח הזהות המשפחתית. הרגשה זו איננה אהבה, אלא אחדות, כי הוא חש את המשפחה כחטיבה אחת וכמציאות אחידה.

זהות משותפת זו נבחנת גם בקהילה שאליה שייך האדם. ועל כן לא מן הנמנע כי אדם יחוש יותר בנוח עם בן קהילתו המתגורר בעיר מרוחקת שאף את שמו אינו מכיר, יותר ממה שירגיש עם שכנו בבניין שאינו נמנה עם בני קהילתו.

ואולם הקב"ה מצפה מאיתנו שכולנו, בני ישראל, נהיה באחדות, כלומר הזהות שלנו כעם ישראל וכיהודים תהיה ברמה חזקה כל כך, עד שנרגיש מאוחדים וקרובים עם כל יהודי, כך שהמחלוקות והפירושים לא יתפסו מקום, כאשר נרגיש שהם מנוגדים לעצם היותנו יהודים בני עם ה'.

בירושלמי (נדרים פ"ט ה"ד) מובא כי הוא הטעם שהקב"ה ציווה עלינו 'לא תקם ולא תטור את בני עמך', מאחר שאנחנו כגוף אחד, וזו לשונו: "היך עבידא, הוה מקטע קופד, ומחת סכינא לידוי, תחזור ותמחי לידיה?!". פירש ב'קרבן העדה': 'היה חותך בשר, וירד הסכין לתוך ידו, וכי תעלה על הדעת שניקום מידו ויחתוך ידו השנייה על שחתכה הראשונה?! כן הדבר הזה, כיון שכל ישראל גוף אחד הן, דין הוא שלא ינקם מחבירו שהוא כנוקם מגופו".

שלמות האחדות היא רק בארץ ישראל

משנה תוקף יש לאחדות בארץ ישראל, כפי שכתב בעל הספר 'קרבן אורה' (תענית כג ע"ב), והוסיף כי כל צירופי הגליות הם כדי שנתאחד בארץ ישראל עם כל בני ישראל, וזו לשונו: "קדושי ה' אשר בארץ הקדושה ישכנו, כל אחד מהעובדים השלימים כלולים זה מזה בתכלית, והעובד מאהבה הוא עובד גם ביראה השלימה מסותרת, והעובד מיראה עבודתו היא גם מאהבה מסותרת. אבל בחוץ לארץ ובארצות העמים אין היחוד כל כך, ואין להם ההתחללות הגדולה הזאת, ואין זה על גדר השלימות, כי עיקר הרצון הקדוש שתהיה העבודה הכל ביחוד, כי הוא יתברך אחד ומי כעמו ישראל גוי אחד. ועל זה נאמר (דברי הימים א' יז כא) 'ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ', כי לא יזכו למדריגות האחדות בשלימות כי אם בשכנם בארץ הקדושה ... ועל

האחדות כתנאי לקבלת התורה

"ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחננו במדבר ויחן שם ישראל נגד ה' (שמות יט ב). ותרגם יונתן: "וניתלו מרפידים ואתו למדברא דסיני ושרוי במדברא ושאר תמן ישראל בלב מייחד פל קביל טורא", וכן דרשו חז"ל: "ויחן שם ישראל, כל מקום שהוא אומר 'ויסעו' ויחננו, נוסעים במחלוקת וחונים במחלוקת. אבל כאן השוו כולם לב אחד, לכך נאמר 'ויחן שם ישראל נגד ה' [בלשון יחיד]" (מכילתא דרבי ישמעאל).

אך ברור הוא, כי אחדות מופלאה זו, שאליה הגיעו בני ישראל בהגיעם למדבר סיני, הייתה תנאי מקדים לקבלת התורה, כפי שכתב רבנו בחיי בספרו 'כד הקמח' (שנאת חנם), וזו לשונו: "שכל שנאת חנם וחילוק לבבות בישראל אין השכינה שורה ביניהם, ולא ניתנה תורה לישראל עד שהיו לב אחד". וכך הביא גם ב'מנורת המאור' (גדול השלום) בשם המדרש: "כשבאו להר סיני נעשו כולם לב אחד, דהא כתיב 'ויחן שם ישראל', כלם בלב אחד. אמר הקדוש ברוך הוא, הרי באה השעה שאני נותן תורת לישראל".

בספר 'מאור ושמש' כתב עוד, כי מאחר שימי העומר מיועדים להכנה לקבלת התורה, לכן יש להתכונן לקבלת התורה על ידי הגברת האחדות בינינו, ועל ידה נזכה להשגת התורה בחג השבועות, וזו לשונו: "תני רבי חייא (ויק"ר פכ"ח ס"ב), 'שבע שבתות תמימת תהייה' (ויקרא כג טו), אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום וכו', דבר אחר, 'והבאתם את עומר וגו'. ונראה, דימי ספירה הן מורים על האחדות, כדאיאת בספרים הקדושים. ולכן מתו תלמידי רבי עקיבא בין פסח לעצרת, מפני שהימים אלו מורים על האחדות והן לא נהגו כבוד זה לזה... שבימי הספירה צריך האדם לתקן מדה זו של האחדות, ועל ידי זה זוכה להשגת התורה בחג השבועות. כמו שכתוב (שמות יט ב) 'ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחן שם ישראל נגד ה', ופירש רש"י שהיו כולם בלב אחד כאיש אחד, ולכן זכו להשגת התורה במתן תורה. ואחר כך הביא המדרש 'שבע שבתות תמימות אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום ברוך הוא', שזהו רצון הבורא שיהיו כנסת ישראל בלב אחד כאיש אחד באהבה ואחווה. ואחר כך הביא המדרש דבר אחר 'והבאתם את העומר רצה לומר, על ידי אחדות תוכל לבוא בחג השבועות שהוא הקרבת העומר להשגת התורה, כנ"ל".

מהות האחדות - זהות משותפת הגוברת על המפריד

יש להתבונן במהות אחדות מתבקשת זו. כי אהבה גרידא היא לא הגדרתה המדויקת, שכן עיקרה של אהבה היא נשיאת חן האהוב בעיני האהוב, כאשר הוא מרגיש כי נוכחות האהוב מוסיפה לו ערך מוסף. ועדיין אין זו אחדות, שעניינה נראה יותר כהרגשת התייחדות כאחד.

האדמו"ר הרה"ק רבי שלמה בן הרה"ק רבי בן ציון הלברשטאם מכאבוב זצוק"ל
 נולד: א' בכסלו תרס"ח | נלב"ע: א' אב תש"ס

אוכל להגיע בדחיפות לביתו לתיקון קל. הגעתי מהר וראיתי ששמש החלון מנופצת. החלפתי את השמשה, והרבי רצה לשלם, אך לא רציתי לגבות כסף, רק ביקשתי ברכה לבני שהגיע לפרק 'האיש מקדש' ומצפה לשבירת צלחת... הרבי התעניין ובירך בחום ואף אמר שאזכור להזמין לאירוסין. תוך כדי הרבת עזו ואמרתו שאומנם שמחתי לעזור, רק אני מתפלל לפשר הדחיפות. זה לא היה נראה משהו של פיקוח נפש, ומה אם כן הביא את הרבי להתקשר אלי בדחיפות באמצע הלילה? היה נראה שיש לכך סיבה כלשהי.

"הרבי לא כל כך רצה לספר, אבל היות שדחקתי קצת להבין, המתיק לי את סודו: החלון התנפץ מאבן שנוצק במעשי שוונבות של נערים מוחג מסוים, ואם מחר בשעת בוקר יראו את הדבר בחורים ואברכים מוחסידי כאבוב, הם יבינו מייד יד מי במעל, וזה יגרום לתגרה ומחלוקת. לכן זה היה דחוף ביותר לבצע את התיקון באמצע הלילה וכשיגיע הבוקר לא יראו כלום, הכול למען השלום והאחדות!"

אנשי שלום

הייתה זו שמחת אירוסין לבנו של יהודי מבורו פארק שבארה"ב אשר עבד לפרנסתו כזגג אך לא נמנה עם עדת חסידי באבוב, ולכן, כשתוך כדי השמחה הופיע בהדרו בשערי האולם כ"ק האדמו"ר רבי שלמה מבאבוב זצ"ל, הדבר היה לפלא בעיני הנוכחים כולם. כשהרבי ניגש למחנות - הזגג - ואיחל מזל טוב בלבביות ואף הסב עימו לשתיית 'לחיים', הפליאה התעצמה ביותר בקרב הנוכחים. כמה מהם שהתעניינו על כך אצל הגבאי שהתלווה אל הרבי, נוכחו לדעת כי אף הוא אינו יודע את פשר הדבר ולמה החליט הרבי להשתתף בשמחה.

כעבור כמה ימים פגש הגבאי את הזגג ושאלו לפשר הדבר. הזגג חיך ואמר: "אספר לך מה שהיה: לפני תקופה אני מקבל טלפון בשעת לילה מאוחרת מאוד, ועל הקו היה לא אחר מאשר הרבי בעצמו. הוא ביקש אם

מרבנים שלום

'סמא דחיי'
מבית 'משמרת השלום'
תוכנית לחינוך ועידוד לימוד היומי
בספרי חפץ חיים ושמיה"ל,
וידיעת הלכות לשה"ד

התוכניות וההגדרות מיועדות לכלל
הציבור בדגש מיוחד דרך נציגים
בהיכלי הישיבות והכוללים
להצטרפות לתוכנית,
הרשמה כנציג, הפצת עלונים:
02-5379111
לתרומות: 1800-800-779

עושה שלום

המשך מעמוד 2

התאוששו, וכותלי בית המדרש רעדו מעניית "אמן" מפי הנוכחים.

מכאן נסללה הדרך עד מהרה אל המצב המקווה. מייד עם סיום התפילה געשו ורעשו הבחורים מהשלום המיוחל והחלו בשיחות פיוס אלו עם אלו, כשבלב כולם מייחלת התקווה כי בזכות השלום יפתח ה' את שערי הישועה.

אך כאן הסיפור רק התחיל - - -

לא חלף שבוע ואני מתבשר כי ברוך ה' העניינים מתקדמים, ועד מהרה מצאתי את זיווגי, כשאני הפותח שער לכל חברי השיעור. מובן שהשמחה בישיבה הרקיעה שחקים, אף שלא היה ידוע כל כך על מאמצי הכבירים להביא לשלום המיוחל. אך הדרמה האמיתית התחוללה בשבוע שלאחריו. "זבולון התארס!" הדהדו קריאות הבחורים ברחבת הישיבה, ולא חלפה חצי שעה מהבשורה המרנינה, נדהמו הבחורים לשמוע כי גם יעקב התארס בשעה טובה.

השמחה בקרב הבחורים לא ידעה גבולות. פתקי איחולים והתרגשות נתלו בכל פינה, והישועה המפתיעה הפכה לשיחת היום. מייד עם הגיע 'חתני השלום' לישיבה, הם התקבלו בקריאות שמחה ורגשי גיל, נישאו על כתפיים, ומשך זמן מה רקדו ושרו, בהביעים תודות לא-ל העושה שלום במרומיו על אשר עשה שלום עלינו. הם סיימו באיחול ובתקווה שכן יעשה שלום על כל עמו ישראל.

דיון רב משתתפים

נדגיש! אין לסמוך על הדברים להלכה, וכל שאלה לגופו של ענין יש לקבל תשובה ממו"ץ

שיה של שלום

מה ההגדרה הנכונה של 'אחדות'?

אחדות משמעותה אחד, שכל אחד מישראל הוא חלק ממהוהו אחד גדול, כלל ישראל כולו אחד, וכדאיתא - קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד הם, וכן איתא בספרים ('ישמח ישראל' ועוד) שעל ידי אחדות משלימים במצוות אחד לרעהו, כי כל אחד בעצמו אינו יכול לקיים את כל התרי"ג מצוות, מכיוון שיש מצוות מיוחדות בכהן וכד', ועל ידי האחדות, שכולנו אחד, יש לכלל אחד חלק במצוות רעהו.

י' וורמברנד, נתיבות

ראיתי מובא בשם הרה"ק מקוברין ז"ע על מאמר ידוע מצדיקים על הפסוק "ויחן שם ישראל נגד ההר", שכדי שתהיה אחדות נדרש "ויחן" - שיהיה לכל אחד חן בעיני חברו, והוסיף על כך, שאכן, כשמעשיו של השני ימצאו חן בעיני זהו דבר גדול ומביא לאחדות, אבל דבר יותר גדול זה לאהוב ולהתנהג באחדות עם השני גם אם מעשיו אינם מוצאים חן בעיניי.

משה גרינוולד, בני ברק

מובא בשם בעל 'אהבת ישראל' מוויז'ניץ זצ"ל בלש"ק: "מ'דארף זיין גוט צו יעדען, אבער נישט מיט

יעדען". ובתרגום: צריך להיות טוב לכל אחד, אבל לא עם כל אחד, וזה גם נכלל באחדות...

ח' ל', עפולה

איך אפשר לקיים 'כאיש אחד בלב אחד' הרי כשם שאין פרצופיהם שווים, כך דעותיהם?

נראה לי שהעצה הנכונה איך אפשר לחיות באחדות, היא כשנרגיש ונזכור שכולנו בנים למקום, וממילא יש לנו משהו משותף. כולנו עם אחד, וכולנו בניו של הקב"ה, על ידי זה אפשר לקיים "כאיש אחד בלב אחד", כי גם אם אני לא חושב כמו השני, מכיוון שכולנו בניו של הקב"ה זה מאחד אותנו בכל מצב.

אברהם פ', בני ברק

כמו שלכל אחד ואחד לעצמו יש נטיות ודעות - פעם ככה ופעם ככה, וכמו שאדם אינו כועס על עצמו כשעושה שינויים או מחליף דעה, כי זה הרי הוא בעצמו... אז אולי גם ככה אפשר לחשוב על כל אחד מישראל, שהרי כולנו כאחד, ועל אף שינוי דעות זה נשאר אני...

חיים ראובני, בני ברק

שו"ת ורעיונות לדיון ניתן להכניס בטלמטר שלוחה 1 < 6

נא להכניס את התגובות באופן ברור, עם פרטים (שם פרטי, משפחה, עיר)

נושא הבא לדיון: זהירות באבק לשון הרע

מישיב שלום

תשובה והזוכה במדור שאילת שלום עלון מס' 202

ולספר על הנעשה בחדר המלמדים?

התשובה: לפי הסיפור יש כאן שתי עבירות: א. דיבור לשון הרע. ב. הכשלת השומעים.

לכן על הרב מורגנשטרן לפנות להנהלה, כמובן לגורם המוסמך שיש בידו לפעול בזה, ולספר ולבקש לפעול בכל הכלים להפסיק את המפגע מבלי להסגיר את המספרים אף לא ברמז קל מחשש רכילות. ואם חלילה זה לא עוזר, צריך להימנע מלהיכנס לחדר המלמדים, ואם אי אפשר בכך, יש לחפש עבודה ללא מכשול. (על פי דברי החפץ חיים בכלל וסעיף ה-1).

השאלה: זה היה הוא. אני בטוח במאה אחוז, הוא עשה את זה! רבה מוישה לא נותן מקום לספקות. לעומתו רבה זילברמן טוען בתוקף שזה היה מישהו אחר. הוא שמע משכן שלו שבכלל הסיפור היה אחרת וזה היה עם מישהו אחר. יושב לו הרב מורגנשטרן - הר"מ ממכונה לישיבה - בפניה צדדית בחדר המלמדים ומנסה בעדינות, ולא בפעם הראשונה - להעיר שיש בדברים משום לשון הרע ורכילות, אבל מרוב קולות קולו אינו נשמע, והוא תוהה בינו לבין עצמו מה לעשות... הדברים חוזרים על עצמם יום יום בכל הפסקה.

האם מותר להרב מורגנשטרן לפנות להנהלה

הזוכה בהגרלה על 'ש"ס ובלכתך בדרך':

הבה"ח **מרדכי עבאדי** ניו"ו, נציגנו בישיבת תורת דוד ב"ב